

Norsk register for ALS og andre motonevronsykdommer (ALS-Registeret): En nyopprettet kilde til kvalitetsforbedring og forskning

v. Therese Flø Bjerkvik, Carina Bach, Geir Bråthen
Seksjon for medisinske kvalitetsregistre, St. Olavs hospital HF, HMN RHF

Amyotrofisk lateralsklerose (ALS)

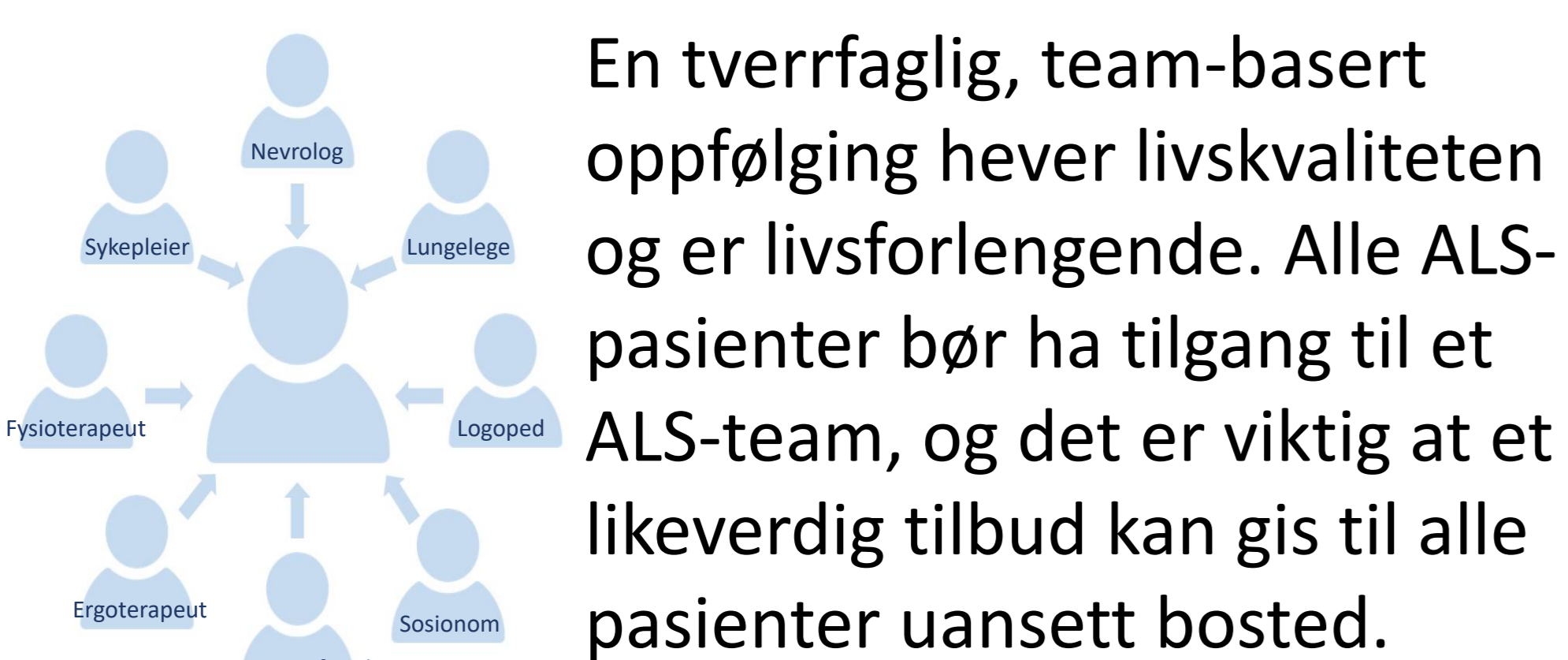
ALS er en progressiv, uhelbredelig sykdom som har svært dårlig prognose.

Det oppstår en gradvis og vedvarende nedbrytning av de motoriske nervecellene, noe som gir lammelser, reduksjon i muskelmasse, økt stivhet og tregere bevegelser.

For noen pasienter kan ALS også påvirke kognitive funksjoner. Sansene syn, hørsel, lukt, smak og evnen til å føle berøring svekkes ikke.

Det finnes kun ett preparat som kan modifisere sykdomsutviklingen, men det pågår omfattende behandlingsforskning nasjonalt og internasjonalt. Alle ALS-pasienter bør få tilbud om deltakelse i kliniske behandlingsstudier.

Når det etableres nye behandlingsmetoder, vil registeret kunne tilby et naturalistisk bilde av behandlingseffekten hos den samlede pasientpopulasjonen.

ALS-registeret

Registeret ble innvilget nasjonal status 17. mai 2022 og hadde nasjonal lansering 16. mars 2023. Registeret er samtykkebasert. Det er nevrologiske poliklinikker/avdelinger som registrerer pasientene.

Formålet er bl.a. å:

- Sikre kvalitet og bidra til kvalitetsforbedring i utredning, behandling og oppfølging
- Bidra til å redusere uønsket variasjon på tvers av behandlende enheter.

Informasjon fra registeret kan gi grunnlag for forskning.

Registerets variabler

Registeret samler informasjon om:

- Symptomer
- Diagnostikk
- Komorbiditet
- Funksjonsskala (ALSFERS-R)
- Behandling
- Heditet
- Tverrfaglighet

Data samles inn fra diagnosetidspunkt i et obligatorisk inklusjonsskjema, og deretter i oppfølgings skjema hver tredje måned ifm. poliklinisk kontroll.

For fremtiden automatisk utsending av ePROM.

De første kliniske kvalitetsindikatorerne

Andel pasienter som har startet opp med sykdomsmodifiserende behandling innen 4 uker etter diagnose

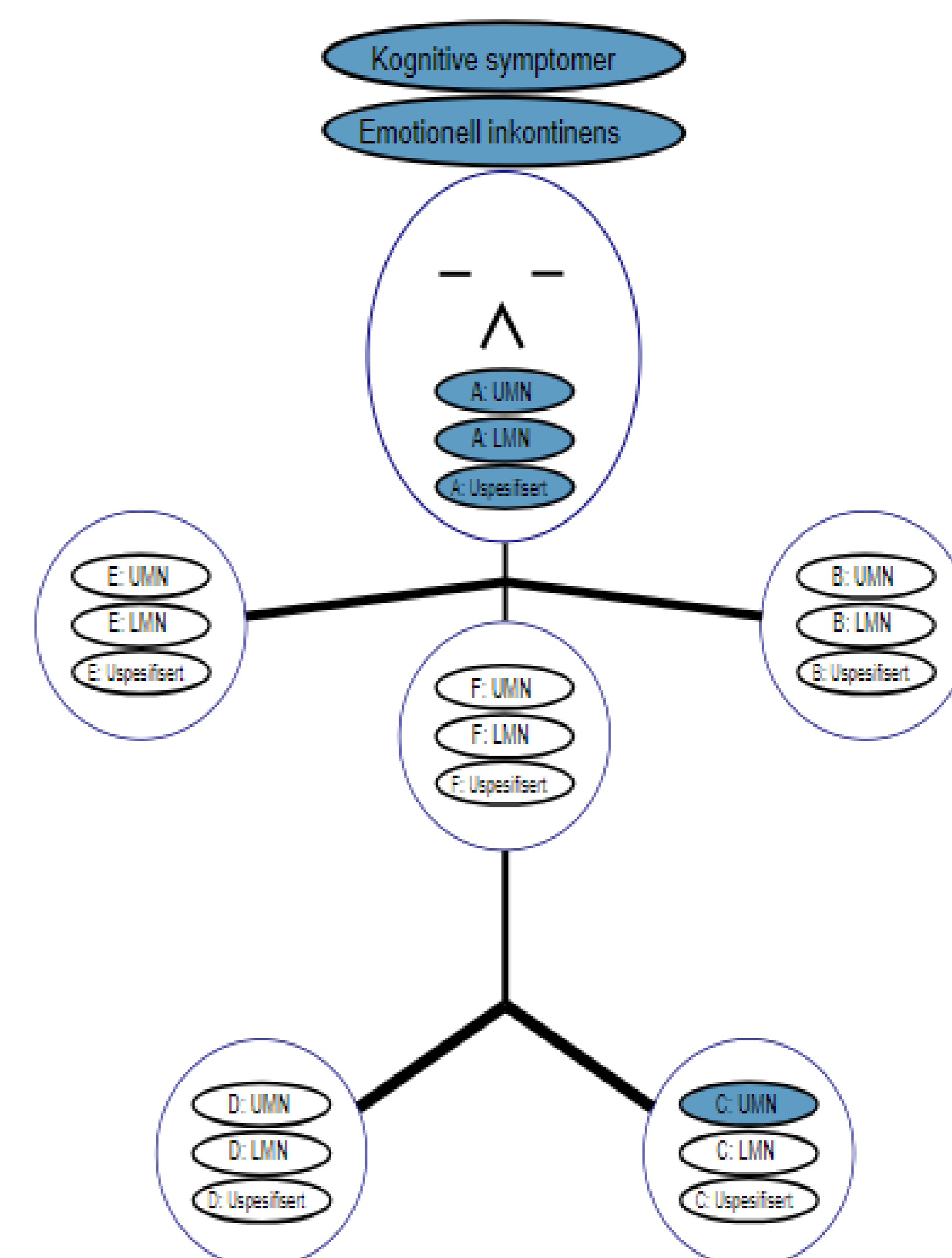
80 %	60 %	<60 %

Andel pasienter vurdert med ALSFRS-R ved inklusjon

80 %	60 %	<60 %

De kliniske kvalitetsindikatorerne er hentet fra pasientens inklusjonsskjema. Indikatorerne er forankret i internasjonale anbefalinger og «best practice» for behandling av ALS.

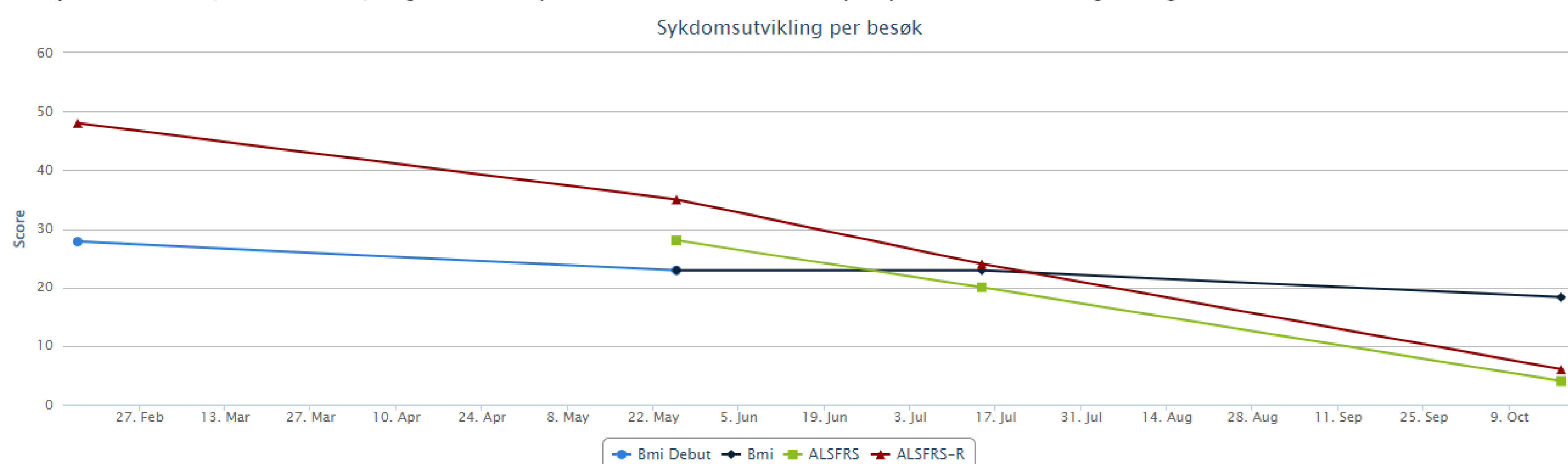
Pasientens avatar i MRS

I MRS er det en avatar som gir informasjon om neurologiske utfall i øvre motonevron (UMN) og nedre motonevron (LMN) samt elektromyografiske (EMG) funn pr. pasient.

Pasientens sykdomsutvikling i MRS

I MRS, medisinsk registreringssystem, er det en oversikt pr. pasient over sykdomsutvikling målt i funksjonsskala (ALSFERS-R) og BMI, løpende fra dato for symptomdebut og diagnose.

Fakta om ALS

Gjennomsnittsalder for diagnose er 60-65 år.

Det er ca. 400 i Norge med ALS.
Hvert år får ca. 150 mennesker i Norge ALS.

Årsaken til ALS er ukjent.

Det finnes ingen kur for ALS.

Riluzol fra 1994 er eneste godkjente behandling.

Gjennomsnittstid fra diagnose til død er 2-4 år.

Pasientene har behov multidisiplinære team som har et tett samarbeid.